

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර I විභාගය - 2025 ජනවත්

ප්‍රශ්න පත්‍රය සහ යෝජිත උත්තර

(102) ව්‍යාපාරික ගණිතය සහ සංඝ්‍යානය (BMS)

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

නො. 540, පුරුෂ මූර්ගේ තෙවුම් ආනන්ද නාඩිම් මාවත,

නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.

දුරකථන: 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම අංශයේ ප්‍රකාශනයකි.

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ කිල්පීය ආයතනය

අදියර I විභාගය - 2025 ජනවත්

(102) ව්‍යාපාරික ගණිතය සහ සංඝ්‍යානය

යෝජිත උත්තර

(මුළු ලක්ෂ 40)
කොටස

A කොටස

1 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර:

1.1

(2)

එකක 1.2

$$16x^2 - 81 = (4x-9)(4x+9)$$

(ලක්ෂ 03)

1.2

(4)

එකක 2.6

වසර	මුදල් ප්‍රවාහය	D.F. (10%)	වර්තමාන අගය (A)
0	(100,000)	1	(100,000)
1	50,000	0.909	45,450
2	50,000	0.826	41,300
3	50,000	0.751	37,550
ණ.ව.අ.			24,300

(ලක්ෂ 03)

1.3

(2)

එකක 6.3.1

$$P(X \cup Y) = P(X) + P(Y) - P(X \cap Y)$$

$$P(X \cup Y) = 2/3 + 1/4 - 1/6$$

$$P(X \cup Y) = 9/12 //$$

(ලක්ෂ 03)

1.4

(1)

ඒකක 7.4

$$Q = \frac{q_1}{q_0} \times 100$$

$$Q = \frac{305}{265} \times 100 = 115\%$$

(ලක්ෂණ 03)

1.5

(1)

ඒකක 5.5

$$\begin{aligned} r &= \frac{n \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{(n \sum X^2 - (\sum X)^2)(n \sum Y^2 - (\sum Y)^2)}} \\ r &= \frac{10 \times 42070 - 375 \times 997}{\sqrt{(10 \times 16125 - 375^2)(10 \times 111277 - 997^2)}} \\ &= -0.9461 // \end{aligned}$$

(ලක්ෂණ 03)

1.6

(3)

ඒකක 4.6

$$\begin{aligned} L_1 &= 29.5, & \Delta_1 &= 19 - 15 = 4 & C &= 10 \\ & & \Delta_2 &= 19 - 14 = 5 & & \end{aligned}$$

$$\text{මෙතය } (M_o) = L_i + \left[\frac{\Delta_1}{\Delta_1 + \Delta_2} \right] \times C$$

$$M_o = 29.5 + \left[\frac{4}{4+5} \right] \times 10$$

$$M_o = 33.94 \cong 33.9//$$

(ලක්ෂණ 03)

1.7

(3)

ඒකක 6.5

$$\text{අපේක්ෂිත අගය } E(X) = (-5 \times 0.2 + -3 \times 0.15 + 0 \times 0.15 + 1 \times 0.22 + 2 \times 0.28) = -0.67 //$$

(ලක්ෂණ 03)

1.8

(2)

ඒකක 2.1

$$165000 \times 0.08 \times 3 = \text{රු. } 39,600 //$$

1.9

(4)

ඒකක 7.15

$$\hat{Y} = \hat{T} \times \hat{S}$$

$$\hat{Y} = 7,520 \times 0.85$$

$$\hat{Y} = 6,392$$

(ලක්ෂණ 03)

1.10

(4)

ඒකක 6.4

$$42/70 = 6/10 //$$

(ලක්ෂණ 03)

(ලක්ෂණ 03)

1.11

ඒකක 2.4 / 2.7 / 5.10

$$\begin{array}{ccc}
 A & \longrightarrow & 2 \\
 B & \longrightarrow & 3 \\
 C & \longrightarrow & 1
 \end{array}$$

(1 කට 1 බැඩින් ලක්ෂණ 03)

1.12

ප්‍රේක්ක 7.6

$$LP = \frac{\sum p_1 q_0}{p_0 q_0} \times 100$$

$$= \frac{140 \times 130 + 250 \times 240}{130 \times 80 + 120 \times 240} \times 100 = 199.49 //$$

(ලකුණු 03)

1.13

ප්‍රේක්ක 1.5

$$T_n = a + (n - 1)d$$

$$T_n = 5,000 + 7 \times 500$$

$$T_n = 5,000 + 3,500$$

$$T_n = 8,500 //$$

විකල්ප පිළිතුර

5,000, 5,500, 6,000, 6,500, 7,000, 7,500, 8,000, **8,500**

(ලකුණු 02)

1.14

ප්‍රේක්ක 3

අසත්‍යයි

(ලකුණු 01)

1.15

ප්‍රේක්ක 7.10

සත්‍යයි

(ලකුණු 01)

(මුළු ලකුණු 40)

A කොටසෙහි අවසානය

02 වන ප්‍රගතිය සඳහා යෝජිත උත්තර:

පරිචේදය 1.3 /01.4

(a)

2023

$$\begin{array}{rcl} \text{අමුදවා පිරිවැය} & : & \text{ශුම පිරිවැය} = 800 \\ 1 & : & 3 = 800 \\ 200 & : & 600 = 800 \end{array}$$

2024

$$\begin{array}{l} 200 \times 1.2 : 600 \times 1.6 \\ 240 + 960 = \text{රු.1,200} \end{array}$$

(ලක්ණු 02)

(b)

පිරිමි නරතන ඕල්පීන් සංඛ්‍යාව = X
කාන්තා නරතන ඕල්පීන් සංඛ්‍යාව = Y

$$\begin{array}{l} 3500x + 5000y = 135,000 \quad \text{--- (1)} \\ x + y = 30 \quad \text{--- (2)} \end{array}$$

$$\textcircled{2} \times 3,500 \Rightarrow 3,500x + 3,500y = 105,000$$

$$\textcircled{2} - \textcircled{3} \Rightarrow 1,500y = 30,000$$

$$Y = 20$$

$$\textcircled{1} \Rightarrow x + 20 = 30$$

$$X = 10$$

පිරිමි නරතන ඕල්පීන් සංඛ්‍යාව = 10

කාන්තා නරතන ඕල්පීන් සංඛ්‍යාව = 20

(ලක්ණු 04)

(c)

(i)

$$4x + 3y \leq 12 \quad \text{--- (1)}$$

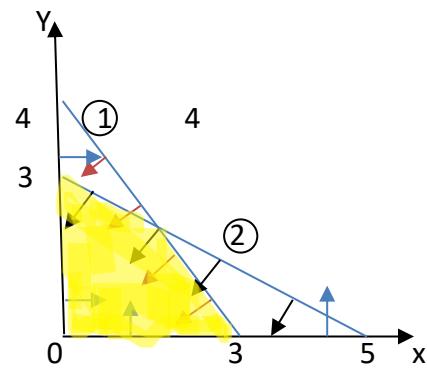
$$\begin{array}{ccccc} X & 0 & 3 \\ Y & 4 & 0 \end{array}$$

$$(0,4), (3,0)$$

$$3x + 5y \leq 15 \quad \text{--- (2)}$$

$$\begin{array}{ccccc} X & 0 & 5 \\ Y & 3 & 0 \end{array}$$

$$(0,3), (5,0)$$

(ලක්ෂණ 03)

(ii)

අදාළ පුද්ගල ප්‍රස්ථාරයේ පාටකර දක්වා ඇත.

(ලක්ෂණ 01)

(මුළු ලක්ෂණ 10)

3 වන ප්‍රතිචාර සඳහා යෝජිත උත්තර:

පරිවේශීය 03

(a)

SRI LANKA

මුළු ආදායම (TR) = ඉල්ලුම් ඕනෑම X ප්‍රමාණය

$$TR = (23 - 4q) \times q$$

$$TR = -4q^2 + 23q \quad //$$

මුළු වියදම් (TC) = ස්ථාවර පිරිවැය + විවෘත පිරිවැය

$$TC = 15,000 + q^2 + 3q \quad //$$

$$TC = q^2 + 3q + 15,000 \quad //$$

(ලක්ෂණ 04)

(b)

මුළු ලාභය (TP) = මුළු ආදායම - මුළු වියදම

$$TP = (-4q^2 + 23q) - (q^2 + 3q + 15,000)$$

$$TP = 23q - 4q^2 - q^2 - 3q - 15,000$$

$$TP = -q^2 + 4q - 3,000 //$$

(කොණී 03)

(c)

$$TR = -4q^2 + 23q$$

$$\text{ආන්තික ආදායම } (MR) = \frac{dTR}{dq}$$

$$MR = -8q + 23$$

$$TC = q^2 + 3q + 15,000$$

$$\text{ආන්තික පිරිවැය } (MC) = \frac{dT C}{dq}$$

$$MC = 2q + 3$$

ලාභය උපරිම වන විට

ආන්තික ආදායම (MR) = ආන්තික පිරිවැය (MC)

$$-8q + 23 = 2q + 3$$

$$10q = 20$$

$$\underline{q = 2}$$

ලාභ උපරිම කරනු ලබන එකක ගණන 2,000. //

(කොණී 03)

(මුළු කොණී 10)

4 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර:

පරිචේෂ්දය 5.7.2

(a)

x	y	xy	X ²
10	4	40	100
12	5	60	144
8	3	24	64
14	6	84	196
15	7	105	225
16	8	128	256
11	4	44	121
18	9	162	324
104	46	647	1,430

$$b = \frac{n \sum XY - \sum X \cdot \sum Y}{(n \sum X^2 - (\sum X)^2)}$$

$$b = \frac{8 \times 647 - 104 \times 46}{(8 \times 1430 - 104^2)}$$

$$b = \frac{5176 - 4784}{11,440 - 10,816}$$

$$\underline{b} = \underline{0.6282} \cong 0.63$$

$$\begin{aligned} a &= \bar{Y} - b\bar{X} \\ a &= \frac{46}{8} - 0.63 \times \frac{104}{8} \\ a &= -2.44 \end{aligned}$$

අදුනම වර්ග ප්‍රතිපායන රේඛාව $Y = -2.44 + 0.63x //$

(කොණ 07)

(b)

ආදේශ කිරීමෙන්, $x = 40$

$$Y = -2.44 + 0.63x$$

$$Y = -2.44 + 0.63 \times 40$$

$$Y = 22.76$$

අපේක්ෂිත ගෙවිය යුතු බද්ද රු. මිලියන 22.76//

(ලක්ෂණ 03)

(මුළු ලක්ෂණ 10)

5 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර:

පරිවේශීදය 4.6 / 4.7

දින ගණන	මධ්‍ය අගය (x)	දුරුවරුන් ගණන	සමුච්චිත සංඛ්‍යාතය (Cf)
0 - 9	4.5	8	8
10 - 19	14.5	18	26
20 - 29 (මධ්‍ය පන්තිය)	24.5	15	41
30 - 39	34.5	14	55
40 - 49	44.5	3	58
50 - 59	54.5	2	60
		60	

(a)

මධ්‍යස්ථාය (Md)

$$\frac{n}{2} = 30, \text{ මධ්‍ය පන්තිය } 19.5 - 29.5(20 - 29)$$

$$L_1 = 19.5 \quad n = 60 \quad F_c = 26 \quad f_m = 15 \quad C = 29.5 - 19.5 = 10$$

$$Md = L + \frac{\left(\frac{n}{2} - F_c\right)}{f_m} \times c$$

$$Md = 19.5 + \frac{(30-26)}{15} \times 10$$

Md = 22.17

(ලක්ෂණ 03)

(b)

පන්ති ප්‍රාන්තය	මධ්‍ය අගය (X)	ගරුවරුන් ගණන (f)	F(x)	F(x ²)
0-9	4.5	8	36	162.00
10-19	14.5	18	261	3,784.50
20-29	24.5	15	367.50	9,003.75
30-39	34.5	14	483	16,663.50
40-49	44.5	3	133.50	5,940.75
50-59	54.5	2	109	5,940.50
		60	1,390	41,495

$$\sum f X = 1,390 \quad \sum f X^2 = 41,495 \quad \sum f = 60$$

$$\text{මධ්‍යනය} = \frac{\sum fx}{\sum f}$$

$$= \frac{1390}{60}$$

= 23.17

(ලක්ෂණ 03)

(c)

$$\text{සම්මත අපගමනය} = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{\sum f}} - \left[\frac{\sum fx}{\sum f} \right]^2$$

$$\text{සම්මත අපගමනය} = \sqrt{\frac{41,495}{60}} - \left[\frac{1390}{60} \right]^2$$

$$= 12.44 //$$

(ලක්ෂණ 04)

(මුළු ලක්ෂණ 10)

B කොටසේහි අවසානය

6 වන ප්‍රයෝග සඳහා යෝජන උත්තර:

(A)

පරිචේෂ්දය 02.9

(a)

$$A = \frac{SR^n - (R-1)}{(R^n - 1)}$$

$$= \frac{600,000x(1+0.1)^3(1+0.1-1)}{(140.1)^3-1}$$

$$= \frac{600,000 \times 1.331 \times 0.1}{1.331-1}$$

$$= රු. 241,268.88$$

වාර්ෂික වාර්කය = රු. 241 255.00 //

(b)

(ලක්ශ්‍ර 03)

වසර	අඟමහයේ දී නො මුදල	ගෙවිය යුතු පොලිය (10%)	ආපසු ගෙවීම	අවසානයේ දී නො මුදල
1	600,000	60,000	241,269	418,731
2	418,731	41,873	241,269	219,335
3	219,335	21,934	241,269	0
	එකතුව	123,807	723,807	

(ලක්ශ්‍ර 03)

(B)

පරිචේදය 02.3 /02.2

(a)

සම්ල පොලී අනුපාතිකය

$$EIR = [(1 + r)^n - 1] \times 100\% \quad r=0.12, N=4$$

$$EIR = [(1 + 0.03)^4 - 1] \times 100\%$$

$$EIR = 0.1255 = 12.55\% //$$

(කෙටු 02)

(b)

$$S = X(1 + r/f)^{n \times f} \quad x = 8,000,000, n = 3, r = 0.12, N = 4$$

$$S = 8,000,000 \times (1 + 0.12/4)^{3 \times 4}$$

$$= 8,000,000 \times 1.426$$

$$S = 11,408,000$$

3වන වසර අවසානයේදී ස්ථාවර කැන්පතුවේ ඇති මුළු මුදල = රු. 11,408,000

(කෙටු 03)

(c)

$$\begin{aligned} \text{3වන වසර අවසානයේදී රිසා විසින් උපයාගත් මුළු පොලී මුදල} &= 11,408,000 - 8,000,000 \\ &= \text{රු. } 3,408,000 \end{aligned}$$

(කෙටු 02)

(C)

පරිචේදය 06.3

(a)

අවම වශයෙන් සූරතල් සතුන් දෙදෙනෙකු වත් සිටින සිසුන් ගණන = $10+6+2+2 = 20 //$

(කෙටු 02)

(b)

සම්භාවිතාවය (තෝරාගත් සිසුවාගේ ගෙදර බල්ලෙකු සිටීම = $19/40$

(කෙටු 02)

(D)

පරිචේෂ්‍ය 06.6

X : තරගය අවසන් කිරීමට ගතවන කාලය (මිනින්තු)

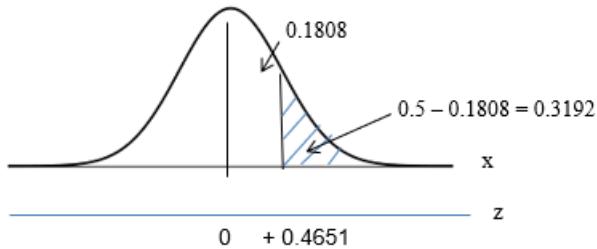
$$\mu = 112 \quad \sigma = 17.2$$

$$Z = \frac{X - \mu}{\sigma}$$

$$Z = \frac{X - 112}{17.2}$$

$$Z = \frac{120 - 112}{17.2}$$

$$\underline{\underline{Z = +0.4651}}$$

SRI LANKA

$$\Pr(X > 120) = 0.3192 \text{ or } 31.92\%$$

$$\begin{aligned} P(x < 120) &= P(x > -0.46) \\ &= 0.5 - 0.1772 \\ &= \underline{\underline{0.3228}} \end{aligned}$$

(ලක්ශ්‍ර 03)

(මුළු ලක්ශ්‍ර 20)

C කොටසේහි අවසානය

Notice:

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”. The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2021 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka). All rights reserved.
No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic,
mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association
of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)